

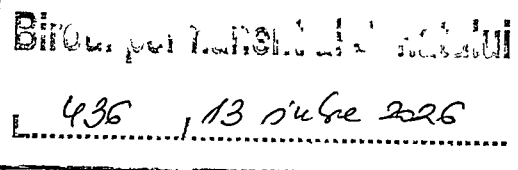

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

„Consiliul Superior al Magistraturii este garantul independenței just
(art. 133 alin.1 din Constituție, republică)

Adresa nr. 8436/2026 din data de 02.07.2026

Domnului Mario-Ovidiu OPREA,
Secretarul general al Senatului României

Stimate domnule secretar general,

Ca urmare a adresei dumneavoastră nr. XXXV2502/26.05.2026, prin care ați transmis Consiliului Superior al Magistraturii *Propunerea legislativă pentru completarea Legii nr. 287/2009 privind Codul civil și a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă (b329/21.05.2026)*, în vederea avizării, vă comunicăm că această solicitare a fost analizată în ședința din data de 02.07.2026 a Comisiei nr. 1 - reunită „Legislație și cooperare interinstituțională”. L 436

Referitor la avizul solicitat, Comisia a reținut că propunerea legislativă înaintată nu privește activitatea autorității judecătorești, în sensul atribuit acestei sintagme în jurisprudența Curții Constituționale (Decizia Curții Constituționale nr. 901 din 17 iunie 2009, publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 503 din 21 iulie 2009, Decizia Curții Constituționale nr. 3 din 15 ianuarie 2014, publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 71 din 29 ianuarie 2014, Decizia Curții Constituționale nr. 63 din 8 februarie 2017, publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 145 din 27 februarie 2017), astfel că nu se încadrează în categoria actelor normative care sunt supuse avizării Consiliului Superior al Magistraturii conform art. 39 alin. (3) din Legea nr. 305/2022 privind Consiliul Superior al Magistraturii.

În ceea ce privește exprimarea unui punct de vedere, precizăm că, în urma analizării propunerii legislative la nivelul Consiliului Superior al Magistraturii, au fost identificate deficiențe sub aspectul formulării și sistematizării intervenției legislative, al unității terminologiei utilizate, al clarității și previzibilității reglementării, precum și al corelării dispozițiilor propuse atât între ele, cât și cu dispozițiile actuale ale Codului civil și Codului de procedură civilă, astfel că s-a apreciat necesară formularea următoarelor observații:

În prealabil, sub aspectul formulării intervenției legislative, s-a constatat că, deși propunerea legislativă are ca obiect exclusiv introducerea unor noi alineate sau articole în cuprinsul Codului civil, respectiv al Codului de procedură civilă, în partea

Tel: (+40)21-311.69.32
Fax: (+40)21-311.69.37

Website: www.csm1909.ro
Email: legislatie@csm1909.ro

Calea Plevnei nr. 141B, sector 6,
cod poștal 060011

dispozitivă a art. I și II din propunere este utilizată sintagma „se modifică și se completează”.

Or, în condițiile în care nu sunt propuse intervenții asupra conținutului normativ al dispozițiilor existente, ci exclusiv introducerea unor noi texte, evenimentul legislativ are natura unei completări, iar nu a unei modificări și completări, astfel cum rezultă din dispozițiile art. 59 și art. 60 din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, cu modificările și completările ulterioare.

În același timp, referitor la sistematizarea propunerii legislative, s-a observat că intervențiile propuse asupra Codului civil nu sunt prezentate în ordinea dispozițiilor asupra cărora se intervine, fiind reglementată mai întâi completarea art. 2538 și ulterior completarea art. 1578, deși acesta din urmă precedă, în structura Codului civil, art. 2538. De asemenea, la art. II pct. 6, completarea propusă face trimitere la art. 666¹, articol care nu există în structura actuală a Codului de procedură civilă, fiind introdus, împreună cu art. 666², prin aceeași propunere legislativă.

Or, din perspectiva exigențelor de tehnică legislativă, completările trebuie prezentate cu respectarea succesiunii dispozițiilor asupra cărora se intervine și trebuie raportate la structura actului normativ în vigoare.

Cât privește terminologia utilizată, în cuprinsul propunerii legislative sunt folosite formulări diferite pentru desemnarea unor noțiuni care par a avea același conținut juridic, respectiv „*situație detaliată și verificabilă a debitului*”, „*situație detaliată, defalcată și verificabilă a debitului*”, „*comunicarea completă a situației detaliate, defalcate și verificabile a debitului*”, „*comunicarea situației detaliate, defalcate și verificabile a debitului*”, „*comunicarea completă a situației debitului*”, „*sumelor necomunicate în mod complet*”, precum și „*dobânzi penalizatoare, penalități ori alte accesorii*” și „*dobânzi penalizatoare, penalități ori costuri suplimentare*”.

De asemenea, pentru delimitarea domeniului de aplicare al reglementării propuse sunt utilizate alternativ sintagmele „*creanțe cesionate împotriva debitorilor persoane fizice*” și „*creanțe cesionate provenite din contracte de credit, contracte de consum, contracte de servicii ori alte raporturi juridice încheiate între un profesionist și un debitor persoană fizică*”, fără a rezulta dacă acestea desemnează aceeași categorie de creanțe ori dacă intenția inițiatorului a fost aceea de a delimita categorii distincte.

Sub acest aspect, s-a reținut că terminologia utilizată în redactarea unui act normativ trebuie să fie unitară atât în cadrul dispozițiilor aceluiași act normativ, cât și

în raport cu legislația aflată în vigoare în materia reglementată. Cerința unității terminologice presupune utilizarea acelorași termeni pentru exprimarea acelorași noțiuni și utilizarea unor termeni diferiți pentru exprimarea unor noțiuni diferite, în scopul evitării ambiguităților, contradicțiilor sau îndoielilor cu privire la semnificația normei juridice.

În acest sens, dispozițiile art. 37 alin. (1) din Legea nr. 24/2000, cu modificările și completările ulterioare, prevăd că în limbajul normativ aceleași noțiuni se exprimă numai prin aceiași termeni.

În măsura în care intenția inițiatorului a fost aceea de a desemna aceleași noțiuni juridice, utilizarea unor formulări diferite este de natură să afecteze unitatea terminologică a reglementării și să genereze dificultăți de interpretare. Dacă, dimpotrivă, sintagmele utilizate desemnează noțiuni distincte, propunerea legislativă nu conține elementele necesare delimitării acestora.

Referitor la claritatea și previzibilitatea reglementării, s-a reținut că, potrivit art. 8 alin. (4) din Legea nr. 24/2000, cu modificările și completările ulterioare, *textul legislativ trebuie să fie formulat clar, fluent și inteligibil, fără dificultăți sintactice și pasaje obscure sau echivoce. Nu se folosesc termeni cu încărcătură afectivă. Forma și estetica exprimării nu trebuie să prejudicieze stilul juridic, precizia și claritatea dispozițiilor, iar în conformitate cu art. 36 alin. (1) din aceeași lege, actele normative trebuie redactate într-un limbaj și stil juridic specific normativ, concis, sobru, clar și precis, care să excludă orice echivoc, cu respectarea strictă a regulilor gramaticale și de ortografie.*

Din analiza conținutului propunerii legislative prin prisma acestor cerințe, a reieșit existența unor formulări și soluții normative care nu răspund pe deplin exigențelor de claritate și previzibilitate a legii, întrucât generează dificultăți în identificarea condițiilor de aplicare a dispozițiilor propuse și a consecințelor juridice ce decurg din acestea.

Sub acest aspect, în prealabil, s-a observat că reglementarea propusă are ca element central noțiunea de „*situație detaliată, defalcată și verificabilă a debitului*”, de comunicarea căreia sunt legate consecințe juridice importante, atât în materia raporturilor obligaționale dintre debitor și cesionar, cât și în materia executării silite.

Cu toate acestea, propunerea legislativă nu definește cu suficientă precizie această noțiune.

Astfel, dispozițiile propuse la alin. (7) al art. 1578 din Codul civil enumeră informațiile care trebuie comunicate debitorului, prevăzând că situația debitului

trebuie să cuprindă, printre altele, *documentele justificative ori formula de calcul care permit verificarea soldului.*

Cu toate acestea, textul nu stabilește criteriile în raport de care se apreciază dacă formula de calcul comunicată permite efectiv verificarea debitului, nefiind clar dacă simpla indicare a unei formule de calcul este suficientă ori dacă aceasta trebuie însoțită de toate elementele necesare verificării concrete a sumelor pretinse.

Totodată, reglementarea nu permite identificarea cu suficientă claritate a momentului la care obligația de informare trebuie considerată îndeplinită. Astfel, dispozițiile propuse la alin. (9) al art. 1578 din Codul civil utilizează sintagma „comunicarea completă a situației detaliate, defalcate și verificabile a debitului”, fără a defini noțiunea de „comunicare completă” și fără a preciza criteriile în raport de care se apreciază caracterul complet al informațiilor furnizate.

În același timp, dispozițiile propuse la art. 1578 alin. (8) din Codul civil permit debitorului să solicite comunicarea situației debitului ori de câte ori apreciază necesar, fără a stabili vreo limitare privind numărul solicitărilor, existența unor elemente noi sau modificarea cuantumului creanței. În aceste condiții, reglementarea propusă poate genera dificultăți de interpretare și aplicare, cât timp, din perspectiva acesteia, simpla formulare a unei cereri - inclusiv cu privire la informații deja comunicate - ar putea conduce la suspendarea curgerii accesoriilor, astfel cum se prevede în cuprinsul normei propuse la alin. (9) al art. 1578 din Codul civil.

De asemenea, propunerea legislativă utilizează în mod constant sintagma „cesionarul sau reprezentantul acestuia”. Având în vedere că exercitarea drepturilor și îndeplinirea obligațiilor prin reprezentant rezultă din regulile generale ale reprezentării, menționarea expresă a reprezentantului apare ca redundantă.

În același sens, dispozițiile referitoare la efectele plății parțiale sunt redactate într-o manieră susceptibilă să genereze dificultăți de interpretare. Din modalitatea de formulare a dispozițiilor propuse la art. 2538 alin. (2¹) din Codul civil și art. 709 alin. (1¹) din Codul de procedură civilă nu rezultă dacă sunt reglementate trei ipoteze distincte - respectiv, plata efectuată ***după comunicarea cesiunii***, plata ***în cursul unor negocieri privind eșalonarea, reducerea, restructurarea ori stingerea debitului***, plata efectuată ***înainte de comunicarea unei situații detaliate, defalcate și verificabile a debitului*** - sau dacă primele două ipoteze reprezintă, de fapt, o singură ipoteză complexă - plata efectuată ***după comunicarea cesiunii, dar în cursul unor negocieri privind eșalonarea, reducerea, restructurarea ori stingerea debitului***.

În plus, formularea potrivit căreia efectul întreruptiv al plății parțiale operează numai în limita sumei efectiv achitate ridică dificultăți de înțelegere sub aspectul finalității reglementării, în condițiile în care partea de creanță pentru care plata a fost deja efectuată este stinsă prin executare, astfel că nu rezultă cu claritate utilitatea practică a întreruperii prescripției cu privire la o obligație deja executată. În realitate, intenția inițiatorului a fost aceea ca efectul întreruptiv al prescripției să nu opereze pentru partea de creanță rămasă de achitat, motiv pentru care ar fi fost necesară menționarea expresă că plata parțială nu întrerupe prescripția pentru partea neachitată din creanță.

În continuare, sub aspectul corelării reglementării, s-a constatat existența unor necorelări între dispozițiile propuse. Astfel, art. 1578 alin. (6) din Codul civil, în forma propusă de inițiator, instituie obligația comunicării situației detaliate, defalcate și verificabile a debitului odată cu notificarea cesiunii, în timp ce normele propuse la art. 2538 alin. (2¹) din Codul civil și art. 709 alin. (1¹) din Codul de procedură civilă au la bază ipoteza efectuării unor plăți înainte de comunicarea acestei situații.

De asemenea, pentru aceeași neregularitate, constând în nedepunerea situației detaliate, defalcate și verificabile a debitului ori a dovezii comunicării acesteia către debitor, propunerea legislativă prevede trei sancțiuni procesuale distincte, respectiv refuzul deschiderii procedurii de executare de către executorul judecătoresc, potrivit dispozițiilor propuse la art. 664 alin. (2¹) din Codul de procedură civilă, respingerea cererii de încuviințare a executării silite de către instanța de executare, potrivit celor de la art. 666 alin. (5¹), și respingerea cererii de încuviințare a executării silite, ca prematur formulată, tot de către instanța de executare, potrivit dispozițiilor propuse la art. 666².

Deși toate aceste sancțiuni sunt instituite pentru nerespectarea obligației de a depune situația detaliată, defalcată și verificabilă a debitului și dovada comunicării acesteia către debitor, în ceea ce privește sancțiunile prevăzute la art. 666 alin. (5¹) și art. 666² din Codul de procedură civilă, propunerea legislativă nu delimitează situațiile în care devine aplicabilă fiecare dintre acestea, nerezultând care este sancțiunea procesuală incidentă în cazul acestei neregularități.

În ceea ce privește corelarea cu reglementarea în vigoare, s-a constatat că dispozițiile propuse la art. 663 alin. (5) din Codul de procedură civilă condiționează caracterul lichid al creanței de existența situației detaliate, defalcate și verificabile a debitului și de dovada comunicării acesteia către debitor. Or, potrivit dispozițiilor actuale ale art. 663 alin. (2) din Codul de procedură civilă, *creanța este lichidă atunci*

când obiectul ei este determinat sau când titlul executoriu conține elementele care permit stabilirea lui. Propunerea legislativă condiționează caracterul lichid de îndeplinirea unor obligații de informare a debitorului, iar nu de elementele proprii creanței, astfel că noțiunea de creanță lichidă este folosită într-un sens diferit de cel consacrat de reglementarea actuală.

Totodată, soluțiile propuse nu sunt pe deplin corelate cu natura juridică a cesiunii de creanță, astfel cum aceasta este reglementată de dispozițiile actuale ale art. 1566 - 1586 din Codul civil.

Astfel, potrivit dispozițiilor art. 1566 alin. (1) din Codul civil, *cesiunea de creanță este convenția prin care creditorul cedent transmite cesionarului o creanță împotriva unui terț*, iar în conformitate cu dispozițiile art. 1568 alin. (1) din același act normativ, *cesiunea de creanță transferă cesionarului: a) toate drepturile pe care cedentul le are în legătură cu creanța cedată; b) drepturile de garanție și toate celelalte accesorii ale creanței cedate*.

Așadar, cesiunea produce exclusiv o modificare cu privire la titularul creanței, fără a afecta existența, natura, conținutul sau întinderea acesteia. Cu toate acestea, propunerea legislativă instituie un regim juridic substanțial diferit pentru creanțele cesionate față de creanțele care nu au făcut obiectul unei cesiuni.

În acest mod, aceeași creanță ajunge să fie supusă unor condiții diferite privind caracterul lichid, perceperea accesoriilor, efectele plății parțiale și exercitarea dreptului de a obține executarea silită exclusiv ca urmare a schimbării titularului său.

Or, motivele invocate de inițiator în fundamentarea propunerii legislative - necunoașterea structurii debitului, imposibilitatea verificării modului de calcul al sumelor pretinse, neclaritățile privind accesoriile creanței sau soldul rămas de plată - nu sunt specifice creanțelor cesionate, acestea putând apărea și în cazul creanțelor valorificate de creditorul inițial.

În final, din perspectiva fundamentării propunerii legislative, nu rezultă de ce mecanismele din reglementarea actuală privind opozabilitatea cesiunii și mijloacele de apărare ale debitorului (art. 1575-1582 din Codul civil), verificarea condițiilor executării silite în cadrul procedurii de încuviințare (art. 666 din Codul de procedură civilă), precum și controlul judecătoresc al legalității executării silite prin intermediul contestației la executare (art. 712 din Codul de procedură civilă) nu ar fi apte să asigure protecția debitorului și atingerea finalității urmărite de inițiator, astfel încât să fie necesară instituirea unor soluții legislative suplimentare aplicabile exclusiv creanțelor cesionate.

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

„Consiliul Superior al Magistraturii este garantul independenței just
(art. 133 alin.1 din Constituție, republică

Prin urmare, pentru toate considerentele expuse, s-a apreciat că propunerea legislativă necesită o reconfigurare de ansamblu, de natură să asigure claritatea, precizia și coerența reglementării, precum și compatibilitatea soluțiilor propuse cu cadrul normativ existent.

Cu deosebită considerație,

**Secretarul general al Consiliului Superior al Magistraturii,
Judecător Andreea Simona UZLĂU**

Tel: (+40)21-311.69.32
Fax: (+40)21-311.69.37

Website: www.csm1909.ro
Email: legislatie@csm1909.ro

Calea Plevnei nr. 141B, sector 6,
cod poștal 060011